

جمعه 9 آبان 1393 - 6 محرم 1436 - 1 نوامبر 2014

واگذاری امتیاز کشتیرانی در کارون به انگلیسی‌ها در زمان ناصرالدین شاه قاجار (1267 ش) ...

* 9 آبان در گذر تاریخ

* واگذاری امتیاز کشتیرانی در کارون به انگلیسی‌ها در زمان ناصرالدین شاه قاجار (1267 ش) اشاره:

یکی از امتیازاتی که در زمان ناصرالدین شاه قاجار به انگلیسی‌ها واگذار شد، آزادی کشتیرانی در رودخانه کارون در استان خوزستان بود. چرا که سیاستمداران این کشور از سال‌ها قبل به اهمیت رود کارون از جهات تجاری و اقتصادی و سیاسی پی برده بودند و امتیازی در این مورد می‌خواستند. این مجوز که انگلیسی‌ها، نیم قرن برای به دست آوردن آن تلاش کردند، علاوه بر توسعه نفوذ سیاسی و نظارت بر نواحی جنوبی ایران، از نظر منافع تجاری، استفاده از این راه طبیعی برای حمل و نقل اجناس انگلیسی و هندی به شهرهای مرکزی از راه عادی بوشهر - شیراز - اصفهان بود. علت مخالفت ابتدایی دولت ایران با اعطای این امتیاز، هراس از روس‌ها بود، لیکن پس از اعطای امتیاز شیلات شمال به روس، امتیاز کشتیرانی در رودخانه کارون به انگلیس واگذار شد.

* تصویب قانون سربازگیری در مجلس شورای ملی در جریان جنگ جهانی اول (1294 ش) اشاره:

به دنبال تاخت و تاز نیروهای بیگانه در کشور در جریان جنگ جهانی اول و به خطر افتادن استقلال ایران، و همچنین ضعف قوای غیر منظم و محدود ژاندارمری موجب شده بود که در مقابل یکه تازی بیگانگان، هیچ اقدامی از سوی دولت انجام نگیرد و فقط در برخی مناطق، افراد محلی از سر غیرت ملی در مقابل بیگانه مقاومتی کنند، که آن هم به سبب نابرابری تعلیمات و تجهیزات چاره ساز نبود. از این رو، مجلس، بهترین راه را جمع‌آوری سرباز از ولایات و روستاها پیش بینی کرد و قانون سربازگیری را به تصویب رساند. به موجب این قانون، هر روستا، برای تدارک عده‌ای سرباز برای حکومت، تعهد می‌نمود و در مقابل، دولت، خرج سرباز و کمک مالی به خانواده او را عهده دار می‌شد.

* تصویب انقراض حکومت قاجاریه توسط مجلس و آغاز دیکتاتوری «رضا خان پهلوی» (1304 ش) اشاره:

تغییر حکومت قاجار و جایگزینی پهلوی، از سال‌های قبل مد نظر رضاخان میرپنج بود تا اینکه مسافرت طولانی احمدشاه به اروپا، بهترین فرصت را برای او مهیا نمود. در این هنگام با حمایت هواداران رضاخان در مجلس، احمدشاه از فرماندهی کل قوا عزل گردید و این مقام به رضاخان سردار سپه واگذار شد. پس از مدتی با فشار نظامیان بر مجلس شورای ملی، در جلسه نهم آبان 1304، ماده واحده مبنی بر خلع قدرت و انقراض سلسله قاجار به تصویب رسید. در پی این جلسه، خاندان کهنسال قاجاریه پس از یکصد و پنجاه سال سلطنت، با یک قیام و قعود ساده، به سرعت منقرض گردید و حکومت ننگین 53 ساله پهلوی آغاز شد. تصمیم مجلس در نهم آبان، بازتاب گسترده‌ای در مطبوعات جهان به دنبال داشت و تمام خبرگزاری‌ها، تغییرات ایران را با آب و تاب تمام در صفحات اول روزنامه‌های خود انتشار می‌دادند. در همان هنگام که دولت فروغی در تهران سرگرم برگزاری جشن تاجگذاری بود، احمد شاه قاجار در پاریس طی یک مصاحبه مطبوعاتی و صدور اعلامیه، عزل خود را از سلطنت، غیرقانونی خواند و آن را به زور اسلحه و قشون دانست. رضاخان سرانجام در 22 آذرماه 1304 به سلطنت دائمی دست یافت و در چهارم اردیبهشت سال بعد تاجگذاری رضاخان نمود. پس از آن، محمدحسن میرزا ولیعهد با خواری راهی مرز گردید و رضاخان پهلوی که از آن پس والاحضرت اقدس خوانده می‌شد به ریاست حکومت موقت معین گردید. تصویب انقراض حکومت قاجار توسط مجلس شورای ملی ایران، با توطئه‌های پنهان و آشکار رضاخان پهلوی و وابستگان انگلیسی صورت گرفت. حدود یک ماه و نیم پس از آن، رضاخان، خود را شاه ایران خواند و سلسله پهلوی را تأسیس کرد.

* کارخانه ریسندگی و بافندگی سمنان طعمه حریق شد. (1349 ش)

* مبادلات بازرگانی ایران و چین آزاد شد (1350 ش)

* محمد انورسادات رئیس جمهوری مصر در جریان سفر خود به کشورهای خارجی برای یک دیدار کوتاه مدت از ایران وارد تهران شد(1356ش)

* اتاق اصناف تهران در مجلس شورای ملی مورد حمله قرار گرفت(1353ش)

* بین ایران و رومانی موافقتنامه ی علمی و فرهنگی امضاء و مبادله شد(1350ش)